

Obsah OČK

Myšlenkové základy a historie skautingu

Smysl pohovorů

Pohovor s garantem (garanty) **není kvalifikační zkouškou** (kdy jsou zadány přesně zkušební otázky a existují na ně určité standardně správné odpovědi). Cílem je, aby uchazeč přesvědčil garanta, že je odborníkem v oblasti myšlenkových základů a historie skautingu, a to zejména s ohledem na využívání této odbornosti v rámci čekatelského a vůdcovského vzdělávání.

K pohovoru neexistuje povinná literatura, nicméně v českých poměrech existuje několik publikací, které uvádíme na konci a které jistě mohou dobře posloužit pro postačující porozumění tomu, co se očekává od nositele OČK v této oblasti

Domluva pohovorů s garanty OČK Myšlenkových základů a historie skautingu (MZHS)

Pokud uchazeč v žádosti o OČK z MZHS uvede, že chce prokázat svou odbornou nebo didaktickou způsobilost formou pohovoru, budou mu vybráni 2 garanti a zaslány emailové kontakty na ně. Uchazeč osloví oba garanty emailem, zašle jim materiály pro pohovor (viz níže popis materiálů, které je třeba předložit před pohovorem) a domluví se s nimi na termínu pohovoru.

Pohovor může proběhnout osobně nebo přes videokonferenční hovor (např. skype). Dle možností uchazeče a garantů mohou oba pohovory proběhnout odděleně nebo zároveň. Po domluvě může také pohovor proběhnout v rámci vzdělávací akce, na kterou uchazeč pozve garanta/garanty na následně.

Předpokládaná délka pohovoru je 40 – 120 minut. Délka pohovoru záleží jak na předem poskytnutých materiálech, tak i na tom, zda bude uchazeč při pohovoru sám, nebo budou přítomni ještě další uchazeči.

Pokud chce uchazeč prokázat formou pohovoru odbornou i didaktickou způsobilost, proběhne prokázání obou způsobilostí zároveň během jednoho pohovoru. Tím se samozřejmě rovněž zvýší časové nároky pohovoru.

Pohovor k prokázání odborné způsobilosti v oboru MZHS

Obsah pohovoru

Pohovor se bude zaměřovat zejména na tato témata (vycházející z požadavků čekatelské a vůdcovské zkoušky):

- Ví, co dělá skauting skautingem (vyjádřeno v Principech, poslání a metodě), rozumí těmto pojmům a ztotožňuje se s hodnotami prezentovanými Principy.
- Chápe, jak se tři Principy promítají do skautského slibu a zákona.
- Chápe rozdíl mezi *duševním* a *duchovním*.
- Umí hodnoty, na kterých stojí skautské hnutí popsat, vysvětlit ostatním a zdůvodnit, proč tyto hodnoty sdílí.
- Dovede vysvětlit, jak se tyto hodnoty projevují v jeho vlastním životě i životě skautského společenství, jehož je členem (oddíl, středisko, kurz, odbor atd.).

- Zná nejzákladnější historické údaje světového a českého skautingu, orientuje se v situaci přelomových let českého skautingu (1938, 1949-50, 1968-70, 1989-90) a ví, jaká mravní dilemata s nimi byla spojena

Předem dodané materiály:

- Stručný skautský „životopis“,
- Popis motivace pro získání OČK z MZHS (včetně předpokládaného využití),
- Další materiály, které mohou prokázat jeho orientaci v tématu (např. zpracované materiály pro účastníky vůdcovského kurzu, článek do střediskového/oddílového časopisu, relevantní školní seminární práce apod.).

Forma pohovoru

Základním smyslem pohovoru je ověřit, že uchazeč **dobře chápe uvedená témata, tvořivě o nich přemýšlí a ve vlastním životě je bere vážně**. Uchazeč musí dále prokázat **svůj zájem pomáhat ostatním** k tomu, aby pro ně byl duchovní život vycházející ze skautských principů a hodnot základní součástí života.

Garant se při tom zaměří na nosné, silné stránky uchazeče, protože ty budou do budoucna hlavní oporou naplňování jeho služby, k němuž ho OČK opravňuje. Pokud se při pohovoru narazí na nějaké zásadní nedostatky v porozumění, provede garant jejich zásadní korekci a uváží, zda bude třeba ještě dalšího setkání, nebo zda uchazeč dobře pochopil, v čem spočíval předchozí nedostatek a už problému dostatečně rozumí.

Pohovor k prokázání didaktické způsobilosti v oboru MZHS

Obsah pohovoru

Uchazeč o OČK by měl v pohovoru s garanty prokázat, že ví, co má rozvíjet na čekatelských vůdcovských kurzech, že to umí efektivně rozvíjet, a že je schopen ověřit odpovídající projevy kompetencí uchazečů o čekatelskou a vůdcovskou zkoušku.

V pohovoru by měl být schopen zejména:

- Vytřídit body kompetenčního profilu vůdce oddílu související s MZHS (s využitím kompetenčního profilu),
- Vlastními slovy charakterizovat požadavky k čekatelské a vůdcovské zkoušce z oblasti MZHS (s využitím příslušných směrnic s obsahem zkoušky),
- Popsat, jakým způsobem rozvíjet u dětí svědomí, duchovní hodnoty a duchovní život (v tom je jádro ústní zkoušky)
- Ukázat, že umí ověřovat jednotlivé s MZHS související požadavky čekatelské a vůdcovské zkoušky.

Předem dodané materiály:

- Struktura a forma zpracování zvoleného (vlastního vymyšleného) programu na téma MZSH pro vzdělávací akci
- Návrh osnovy vzdělávacích bloků z oblasti MZHS pro čekatelský a vůdcovský kurz, která bude rozvíjet všechny důležité kompetence a bude respektovat časové možnosti skautských vzdělávacích akcí

- Detailně rozpracované návrhy dvou konkrétních programů (každý pro jinou věkovou kategorii) na podporu duchovního života zvolené věkové kategorie a jednoho s historickou tematikou

Forma pohovoru

Pohovor má dvě části, z nichž každá je podstatná.

- V první části půjde o to, aby uchazeč prokázal, že je „doma“ v tématu **rozvoj duchovního života u dětí a dospívajících** (neboť to je nezbytné téma z MZHS u čekatelství i vůdcovských zkoušek). Tady má ukázat, že dokáže dobře volit obsahy i formy přiměřené vyspělosti dětí a dospívajících, že o tom zodpovědně přemýšlí a tvořivě hledá dobrá řešení. Zásadní bude i schopnost vidět, jak se duchovní život (v první řadě rozvoj svědomí a dobrých vztahů) dá podporovat (i komplikovat) **neprogramovými** způsoby.
- Ve druhé části se povede rozprava nad dodanými materiály, které se týkají možnosti podporovat **rozvoj duchovního života včetně porozumění klíčovému historickému souvislostem skautingu speciálními programy**. Podstatné je, aby si uchazeč uvědomoval přednosti, ale i omezení (a někdy i rizika) těchto programů. Také půjde o porozumění **vhodnému zařazování** na schůzkách, výpravách i vícedenních akcích v souvislosti s podporou duchovního života **neprogramovými** i **programovými** způsoby.

Doporučená literatura:

- Jiří Zajíc - Edy: Kdo jsem; Metodika ke skautské stezce
- Jiří Zajíc - Edy: Nikdy nekončící dobrodružství; Úvod do duchovního života pro skauty
- Zdeněk Navrátil - Fetišek: Nikdy nekončící hledání; Pět textů venovaných duchovní podstatě skautingu
- Jan Pečený - Neptun: Skautský slib, jeho význam a metodika bezprostřední přípravy
- Jan Pečený - Neptun: Skautský zákon pro činovníky
- Václav Břicháček: Skautský oddíl I.
- Voňavková Věra a kol.: Tichou poštou
- Stanovy Junáka, hlava II.
- Cestou k pramenům - 100 let skautingu v obrazech
- Myšlenkové základy skautingu, edice vůdcovská zkouška, TDC Praha 2001. Kapitola 4
- Lešanovský, Karel. Stručné dějiny českého skautingu v období 1968-70. Praha 2003.
- Plajner, Rudolf. Zavátou stezkou. Praha 2001.
- Svoboda, Milan. Hledání zaváté stezky. Praha 1994.
- Svojsík, Antonín, Signály z neznáma. Praha 2016.
- Šantora, Roman et al.: Skautské století
- László Nagy: 250 milionů skautů